

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport*

Granskning av socialnämndens styrning,
uppföljning och kontroll av verksam-
heten.

Sandvikens kommun

Oktober 2006

Micaela Hedin

Certifierad kommunal revisor

Louise Cedemar

*connectedthinking

Innehållsförteckning

1	Bakgrund, uppdrag och revisionsfråga	3
2	Metod	3
3	Enkätsvaren	4
3.1	Mål och riktlinjer	4
3.2	Uppföljning och rapportering	6
3.3	Arbetsätt och arbetsformer	7
4	Sammanfattande bedömning	8

Bilagor

Organisationsöversikt – socialkontoret/individ- och familjeomsorgen

Nämndsplan 2006

1 Bakgrund, uppdrag och revisionsfråga

Kommunens revisorer ska varje år uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för nämnder och styrelser samt enskilda ledamöter i dessa.

Ett viktigt underlag för revisorernas uttalande är deras bedömning av om nämnders och styrelserns ansvarsutövande är tillfredsställande. Med ansvarsutövande avses nämndens/styrelsens aktiva åtgärder för att styra, följa upp och kontrollera verksamhet och ekonomi.

Kommunens revisorer har i sin plan för 2006 tagit upp granskning av socialnämndens ansvarsutövande och uppdragit till Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers att genomföra granskningen.

Revisionsfråga: är nämndens ansvarsutövande tillfredsställande? D v s är nämndens aktiva åtgärder för att styra, följa upp och kontrollera verksamhet och ekonomi tillfredsställande?

2 Metod

Granskningen har genomförts med en enkät som riktats till nämndens elva ledamöter och till 10 tjänstemän. Alla ledamöter och tjänstemän har besvarat enkäten – vilket är mycket positivt. Enkäten har tagit upp frågor avseende tre områden som är viktiga för att möjliggöra en effektiv styrning; **mål och riktlinjer, uppföljning och rapportering samt arbetssätt och arbetsformer.**

Träff och intervju har skett med:
- ordförande Hans-Olof Frestadius
- socialchef Yvonne Bäckius

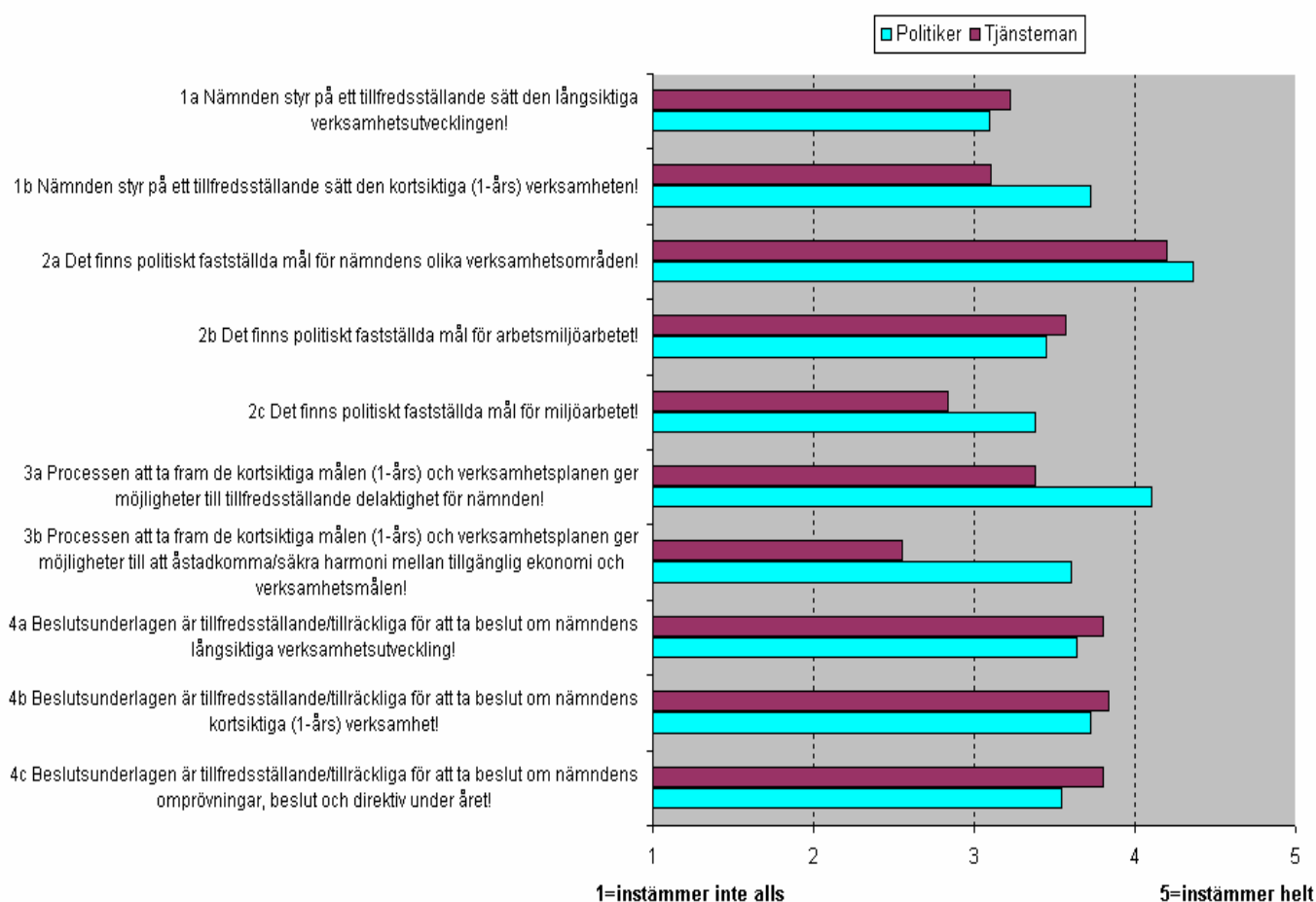
I november 2006 kommer redovisning av enkätsvar och kommentarer att ske till nämnden.

Nedan redovisas svaren från politikerna respektive tjänstemännen på de påståenden som ställdes i enkäten. Svaren redovisas som aritmetiska medelvärden utifrån en svars skala från 5 till 1. 5 står för ”instämmer helt”, 3 står för ”instämmer delvis” och 1 står för ”instämmer inte alls”. Däremellan fanns svarsalternativen 4 och 2. Det finns även ett ”vet ej-svar”.

Av betydelse vid tolkning av svar som redovisas som medelvärden är också hur spridningen av svaren runt medelvärdet ser ut.

3 Enkätsvaren

3.1 Mål och riktlinjer

Kommentarer

Svaren på påståendena om nämndens styrning, (1a) och (1b), ligger för båda grupperna i nära anslutning till svarsalternativet ”instämmer delvis” = 3. Politikerna instämmer i lite högre grad än tjänstemännen att nämnden styr den kortsiktiga verksamheten.

Öhrlings

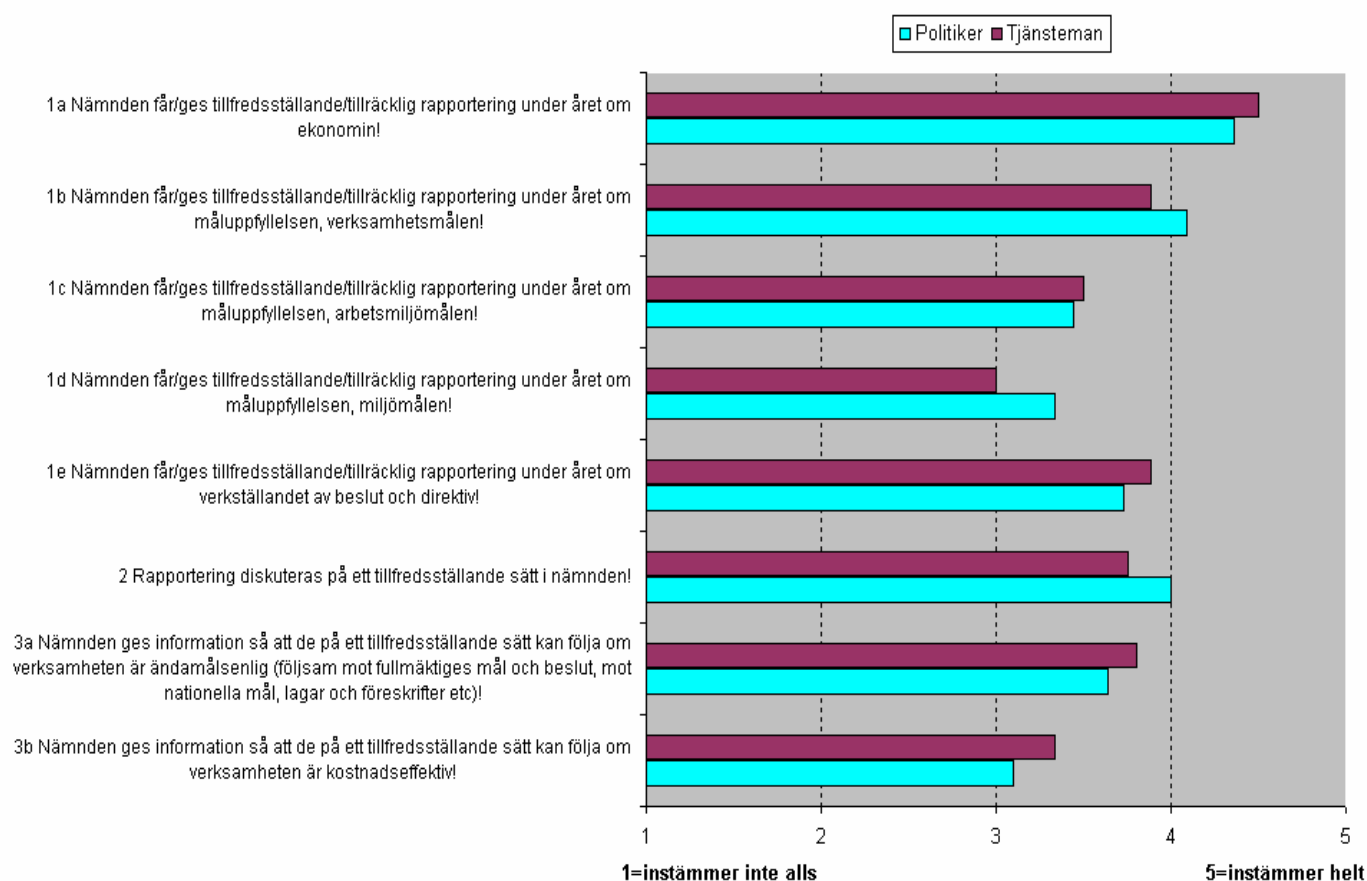

När det gäller mål (2a-2c) så instämmer både politikerna och tjänstemännen till att det finns politiska mål för olika verksamhetsområden, arbetsmiljömålen och miljöarbetet.

På påståendet, att ”processen att ta fram de kortsiktiga målen och verksamhetsplanen ger möjligheter till tillfredsställande delaktighet för nämnden”, instämmer politikerna i högre grad än tjänstemännen – de instämmer delvis. Instämmandet sjunker för båda grupperna på påståendet (3b) ”processen att ta fram de kortsiktiga målen och verksamhetsplanen ger möjligheter till att åstadkomma/säkra harmoni mellan tillgänglig ekonomi och verksamhetsmålen”. Tjänstemännen ligger under ”betyget” 3 (instämmer delvis) på påstående (3b).

Både politiker och tjänstemän instämmer i hög grad att beslutsunderlagen är tillfredsställande/tillräckliga för att fatta beslut om nämndens lång- och kortsiktiga verksamhet och omprövningar, beslut och direktiv, (4a-4c). Betygen för både politiker och tjänstemän är nästan en ”4”.

3.2 Uppföljning och rapportering

Kommentarer

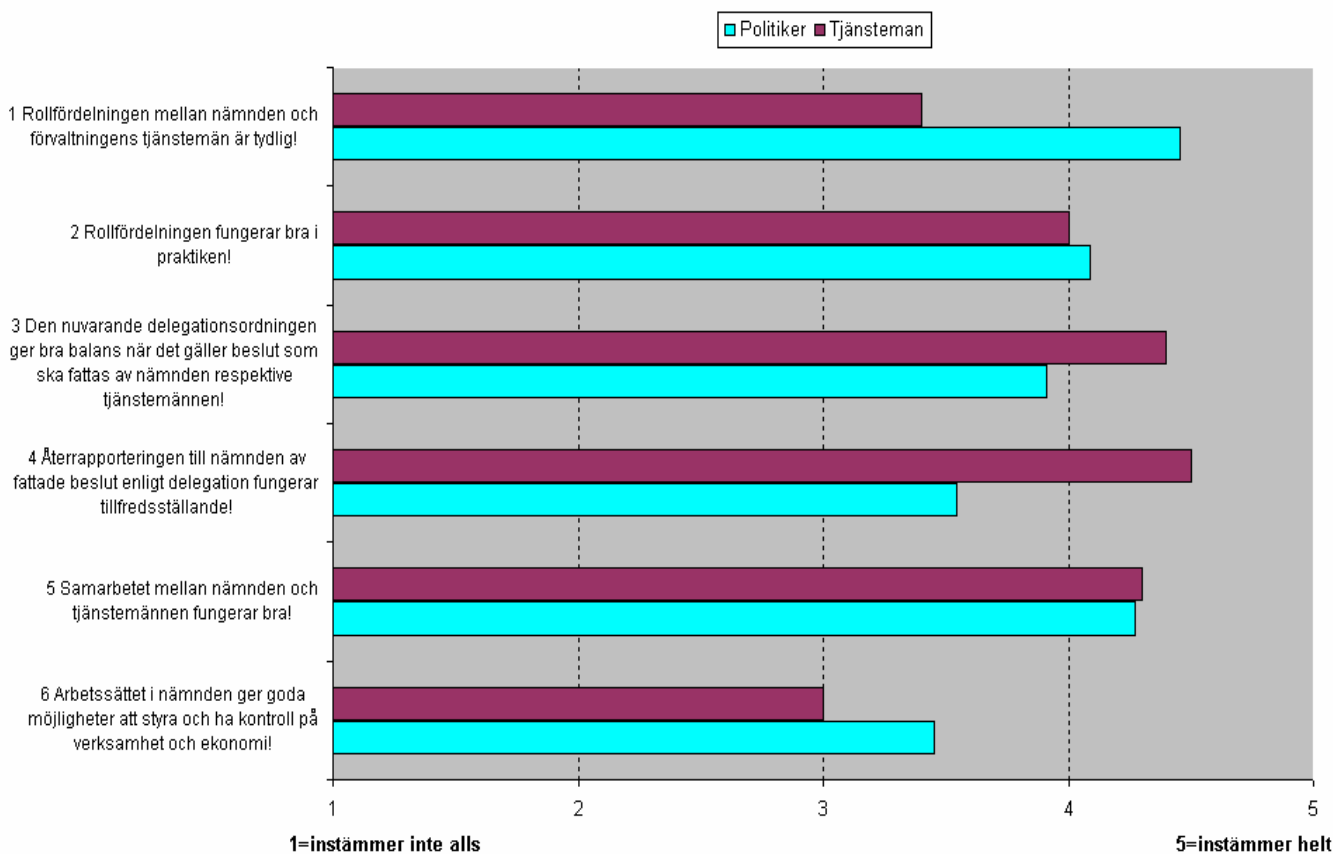
För nämndens uppföljning, (1a), instämmer både politiker och tjänstemän i hög grad att de får/ges tillfredsställande rapportering om ekonomin. Detta gäller även påståendet om nämnden får/ges tillfredsställande rapportering om måluppfyllelsen verksamhetsmålen, (1b) och påståendet om nämnden får/ges tillfredsställande rapportering om verkställandet av beslut och direktiv, (1e).

Något lägre ”betyg” får påståendena att ”nämnden ges/får tillfredsställande rapportering under året om måluppfyllelsen, arbetsmiljömålen (1c)” och ”nämnden får/ges tillfredsställande rapportering måluppfyllelsen, miljömålen (1d)”.

Politiker och tjänstemän instämmer i hög grad att rapporteringen diskuteras på ett tillfredsställande sätt i nämnden (2).

Både politiker och tjänstemän anser i hög grad att ”information ges så att nämnden på ett tillfredsställande sätt kan följa om verksamheten är ändamålsenlig (3a). Vad gäller att nämnden ges information så att man på ett tillfredsställande sätt kan följa om verksamheten är kostnadseffektiv (3b) ger både politiker och tjänstemän ”betyget” 3, d v s delvis.

3.3 Arbetsätt och arbetsformer

Kommentarer

Politikerna instämmer i stor utsträckning i att rollfördelningen är tydlig. Tjänstemännen instämmer ”något mer än delvis” att rollfördelningen är tydlig (1). Både politiker och tjänstemän instämmer i hög grad att rollfördelningen fungerar bra i praktiken (2).

Tjänstemännen ger ett bättre betyg än politikerna åt att delegationsordningen ger bra balans i beslutsfattandet mellan nämnden och tjänstemännen (3). Tjänstemännen instämmer i större utsträckning än politikerna att återrapporteringen av fattade beslut fungerar tillfredsställande (4) – de är väldigt nöjda!

Samarbetet mellan politiker och tjänstemän får ett högt betyg (5).

Det avslutande ”samlingspåståendet” får betyget ”delvis” från både politiker och tjänstemän. Politikerna anser i något högre utsträckning än tjänstemännen att arbetssättet i nämnden ger goda möjligheter att styra och ha kontroll på verksamhet och ekonomi.

4 Sammanfattande bedömning

Granskningen visar att socialnämnden har en tillfredsställande styrning. Det finns vissa områden som fungerar bra och till och med mycket bra. Dock finns områden som kan förbättras.

Enligt kommunfullmäktiges beslut är kommunstyrelsen ekonomiskt ansvarig för verksamhetens genomförande och förvaltningen har det ekonomiska ansvaret mot kommunstyrelsen.

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorgen (IFO) som är en del av socialtjänsten och har det yttersta ansvaret för människor i utsatta livssituationer. Verksamheten styrs bland annat av socialtjänstlagen, föräldrabalken, lagen om vård av unga och lag om vård av missbrukare i vissa fall. Verksamheten består av socialt arbete med familjer, barn och ungdom, familjerätt, missbruksvård, försörjningsstöd samt råd och stöd till människor med utsatta levnadsvillkor. Insatserna skall leda till att människors levnadsvillkor förbättras genom strukturellt inriktade, allmänt inriktade och individuellt inriktade insatser. Vår bedömning är att nämnden har funnit fungerande arbetsformer för detta.

Vi bedömer vidare att det finns en samstämmighet när det gäller dialogen mellan nämnd och dess förvaltning. Enligt enkätsvaren fungerar rollfördelningen mellan nämnden och tjänstemännen bra i praktiken. Det är det dock viktigt att vid vissa tidpunkter utvärdera och diskutera dialogen. Speciellt i inledningen på en ny mandatperiod med delvis ny nämnd, är detta viktigt för att bli stämma av vilka rimliga förväntningar man kan ha på varandra.

Vi bedömer att styrningen av den långsiktiga och kortsiktiga verksamheten kan förbättras - det instämmer både politiker och tjänstemän i. Detta gäller även processen att ta fram de kort- och långsiktiga målen för att ge möjligheter att åstadkomma harmoni mellan tillgänglig ekonomi och verksamhetsmål.

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Det är av stor vikt att nämnden styr vilka underlag som nämnden skall ha för att kunna fatta viktiga beslut om verksamheten. Vi bedömer att nämnden får tillfredsställande beslutsunderlag - både för den kort- och långsiktiga verksamhetsutvecklingen.

Vi bedömer att nämnden får en tillfredsställande rapportering om verksamheten för ekonomi, uppfyllelse verksamhetsmål och arbetsmiljömål. Rapportering för dessa områden diskuteras i nämnden på ett bra sätt.

Ett förbättringsområde är rapporteringen till nämnden så att nämnden kan följa om verksamheten är kostnadseffektiv. Nämnden och förvaltningen behöver också utveckla arbetsätt och arbetsformer som i högre utsträckning ger nämnden goda möjligheter att styra och ha kontroll på verksamhet och ekonomi.